

Základní škola a Mateřská škola, Záměl , okres Rychnov nad Kněžnou

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Minimální preventivní program je zpracován jako součást ŠVP PV – „Hrajeme si od jara do zimy“.

Dokument zpracovaly učitelky mateřské školy.
Jeho obsah byl projednán na pedagogické radě: 31. 8. 2020
Č.j.: ZŠZá-59/2020
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2020
Vydala ředitelka školy: Mgr. Eva Klecandrová

Naplňování MPP probíhá průběžně, celou docházku dítěte do mateřské školy. MPP je zacílen na čtyři základní problémové oblasti. Cíle MPP prolínají průběžně celoroční tvorbou TVP a je vyhodnocováno jeho naplňování.

Cíle MPP:

Zabránit výskytu rizikového chování, nebo co nejvíce omezit škody působené jeho výskytem. S projevy nezdravého životního stylu, s porušováním sociálních a etických norem se děti mohou setkávat již v předškolním věku, je tedy důležité zahájit primární prevenci již v tomto věku.

Zaměření MPP na:

-
- Zdravý životní styl
- Prevence šikany
- Prevence drogových závislostí
- Prevence týrání a sexuálního zneužívání
- Prevence kriminality
- Prevence virtuálních drog

Oblasti prevence:

1. Pobyť ve školce
2. Zdraví, nemoc a zdravý životní styl
3. Integrovaný záchranný systém
4. Technologie kolem nás

1.Pobyt v MŠ

Zde děti seznámíme v hravých činnostech se základy společenského chování, stanovíme si pravidla třídy, ukážeme si v literatuře příběhy kladných a záporných hrdinů, děti poznají personál, který o ně pečuje a nastíníme i pravidla chování k neznámým lidem.

Prakticky se seznámíme se všemi prostorami školy se zajištěním bezpečnosti vnitřních i vnějších prostor. Prostřednictvím pohádek a příběhů objasníme podstatu týrání a šikany, zařadíme i prevenci xenofobie a rasismu. Zaměříme se na posilování obecně uznávaných hodnot – rodina, mateřství.....

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky

<p>ve vztahu k ostatním lidem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj kooperativních dovedností <p><u>Dítě a společnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí • porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách <p><u>Dítě a svět</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem • seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou <p><u>Sociální a personální kompetence</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout • chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou <p><u>Činnostní a občanské kompetence</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky • si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
---	--

2. Zdraví, nemoc a zdravý životní styl

V rámci tematických celků o lidském těle, zdraví a nemocech seznámíme děti s problematikou prevence příjmu potravy (diety, obezita), prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření. V rámci zdravého životního stylu se zaměříme také na duševní hygienu, stres, různé styly života (modelky, sportovci, vegetariánství) a zdůrazníme nutnost pěstovat kladný vztah ke svému tělu. Pozornost budeme věnovat také negativnímu vlivu reklamy a médií. Pravidelně budeme posilovat chování, které je prevencí před nemocí a úrazem.

<p>Dílčí vzdělávací cíle</p> <p><u>Dítě a jeho tělo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla • osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě • osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, 	<p>Klíčové kompetence</p> <p><u>Kompetence k učení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí
---	--

<p>bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu <p><u>Dítě a jeho psychika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • posilování přirozených poznávacích citů • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) • vytváření základů pro práci s informacemi <p><u>Dítě a ten druhý</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti) • seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému <p><u>Dítě a společnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny <p><u>Dítě a svět</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách • pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit 	<ul style="list-style-type: none"> • klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí • se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění • <p><u>Kompetence k řešení problémů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu • si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem <p><u>Komunikativní kompetence</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) • ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog <p><u>Sociální a personální kompetence</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky • samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej <p><u>Činnostní a občanská kompetence</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky • odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
--	--

<ul style="list-style-type: none"> osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy 	<ul style="list-style-type: none"> má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
---	--

3. Integrovaný záchranný systém

Kromě složek IZS, jeho druhů, funkce a základních znalostí dětí jak pomoc přivolat zahrneme také problematiku kriminality a drogových závislostí (krádež, násilí, vandalismus). Přiblížíme dětem i dynamiku trestných činů (co se děje před, po, jak se cítí obviněný...).

Pravidelně budeme vytvářet vhodné dopravní návyky jako prevenci úrazům v dopravě. Součástí bude také seznámení se zásadami první pomoci.

<p>Dílčí vzdělávací cíle</p> <p><u>Dítě a jeho tělo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě rozvoj a užívání všech smyslů rozvoj fyzické i psychické zdatnosti <p><u>Dítě a jeho psychika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) vytváření základů pro práci s informacemi osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) <p><u>Dítě a ten druhý</u></p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) 	<p>Klíčové kompetence</p> <p><u>Kompetence k učení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje <p><u>Kompetence k řešení problémů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických postupů zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích <p><u>Komunikativní dovednosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
---	--

<ul style="list-style-type: none"> rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních <p><u>Dítě a společnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije <p><u>Dítě a svět</u></p> <ul style="list-style-type: none"> seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat ale také poškozovat a ničit 	<p><u>Sociální a personální kompetence</u></p> <ul style="list-style-type: none"> průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí <p><u>Činnostní a občanská kompetence</u></p> <ul style="list-style-type: none"> má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
--	--

4. Technologie kolem nás

Děti nejprve seznámíme s klady technického pokroku (jak se žilo dříve x jak nyní), upozorníme na rozvoj moderních technologií, ale také seznámíme děti se základními virtuálními drogami (televize, PC, reality show, sázení.....).

Nabídneme jim prakticky zábavy a hry, které člověka pozitivně rozvíjejí, a společně stanovíme hranice pro využívání virtuálních technologií. U počítačových her a filmů propagujeme ty s kladnou stránkou obsahu.

<p>Dílčí vzdělávací cíle</p> <p><u>Dítě a jeho tělo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka 	<p>Klíčové kompetence</p> <p><u>Kompetence k učení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje klade otázky a hledá na ně odpovědi
--	--

apod. (ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- vytváření základů pro práci s informacemi
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině apod.)

Dítě a společnost

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu
- chápe, že vyhýbat se řešení problému, nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky se kterými se běžně setkává, (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky. Že je možné se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

Činnostní a občanská kompetence

- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

